

§ 3.

Ved Beregningen af den i § 1 nævnte Del af den overtagne Jord, der skal stilles til Raadighed for Staten, skal der foruden fra Fæstegodset samt de tidligere Fæstegaarde, som Godsejeren i Henhold til Lov om Fæstevæsenet af 19. Februar 1861 § 2, jfr. Lov Nr. 36 af 9. Marts 1872 § 5, eller i Henhold til Bevilling paa Grund af Hoveriets Afskaffelse har inddraget, men vedblivende opretholdt som Gaardmandsbrug, bortses fra Skov, Park eller Have, fra den Del af Jorden, der maa anses for aldeles udyrkelig, samt fra saadanne selvstændige Huslodder paa 6 Tønder Land eller derunder, som Besidderen forpligter sig til ikke at nedlægge. Der tages ved Beregningen Hensyn til Arealets Værdi (Godhed, Beliggenhed m. v.), saaledes at et mindre Areal af større Værdi ligestilles med et større Areal af ringere Godhed.

Hvilken Jord der skal stilles til Raadighed, bestemmes af Lensnævnet, efter at det forud har indhentet Forslag herom fra Besidderen. Det skal ved Valget af den Jord, der skal afstaa, tilstræbes, at denne er velegnet til Udstykning. Afstaaelsen skal søges ordnet saaledes, at den øvrige Besiddelse ikke splittes, men saa vidt muligt kommer til at udgøre et samlet Hele og i øvrigt saaledes, at den mindst muligt skades. Besidderen er berettiget til, om Besiddelsen omfatter flere Hovedgaarde eller større Avlsgaarde, at stille Tilliggendet til en eller flere af disse som Helhed til Raadighed, ligesom han ogsaa kan fyldestgøre sin herhenhørende Forpligtelse ved at anvise Jord, der falder udenfor Majoratsbesiddelsen, og over hvilken han havde Raadighed ved denne Lovs Forelæggelse, forsaavidt Lensnævnet skønner, at Formaalet med Jord-erhvervelsen lige saa godt naas paa denne Maade.

Den til Afstaaelse bestemte Jord skal udpeges straks ved Besiddelsens Overgang til fri Ejendom, men skal først afgives, efterhaanden som Landbrugsministeren forlanger det, med et halvt Aars Varsel til en 1ste April. Statens Ret til at erholde Jorden bortfalder, hvis Retten ikke er benyttet inden 20 Aar efter, at de udpegede Jordarealer er stillede til Statens Raadighed.

Erstatningen for den afstaaede Jord fastsættes af Vurderingsraadet (jfr. Lov om Ejendomsskyld af 15. Maj 1903 § 9) til en Værdi, svarende til den Pris, som en forstandig Køber maatte antages at ville give for Jorden, saafremt den tilhørte en middelstor Bondegaard. Der skal ikke tages Hensyn til den Ulempe, som Jordens Bortskæring maatte have for den øvrige Besiddelse. Ej heller skal der, saafremt Jordafstaaelsen efter Besidderens Ønske ordnes saaledes, at der afgives en samlet Ejendom med paastaaende Bygninger, ydes Erstatning for disse udover den Værdi, de maatte have under Jordens Anvendelse til Oprettelse af mindre Jordbrug. Sidstnævnte Erstatning bestemmes af Lensnævnet. Erstatningsbeløbene udredes af den i § 2, sidste Stykke, omhandlede Fond.

Med Hensyn til Bestemmelsen om, at der skal stilles indtil en Trediedel af den overtagne Jord til Raadighed, kan Justitsministeren, hvor særlige Forhold gør dette rimeligt, tilstaa Lempelser. Hvis et Majorat bestaar af en enkelt Hovedejendom med Tilliggende, maa Jordafstaaelsen til Staten ikke fordres i et saadant Omfang, at Jorden og Bygningerne kommer til at staa i Misforhold til hinanden. Besidderen maa i paakommende Tilfælde skaffe andetsteds den til Afstaaelsen nødvendige Jord, som efter Lensnævnets Skøn skal være lige saa vel egnet til Formaalet.

Hvis de i denne Paragrafs 1ste Stykke omhandlede Huslodder paa 6 Tdr. Land eller derunder, som Besidderen forpligter sig til ikke at nedlægge, under en eventuel Lovgivning om Ekspropriation eller Tvangssalg vilde blive inddraget her-